

INFORME DE SEGUIMENT “MASTER EN BIOÈTICA” Curs 2009-10

Institut Borja de Bioètica
Universitat Ramon Llull

Índex

Introducció	2
Informació Pública	2-3
Indicadors	4
Anàlisi valorativa de l’ensenyament i accions de millora	4-7
Idoneïtat del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ)	8

INTRODUCCIÓ

En relació al seguiment del títol oficial de MASTER EN BIOÈTICA, cal dir que al ser una titulació biennial, en el present informe s'analitza el curs 2009-10 que correspon al 1er. curs de l'edició vigent, i que finalitza en el curs 2010-11. Per això, part de les dades i informació que es conté és parcial i referent només a la implementació del primer curs, no podent-se extrapolar les mateixes xifres respecte a la finalització de la titulació ja que durant el 2on. curs es poden produir variacions substancials, en especial pel que fa als indicadors.

D'altra banda, esmentar també el fet que el MASTER EN BIOÈTICA va ser acreditat en la primera etapa de titulacions oficials com a POP, i per tant va implementar-se ja el curs 2007-08, de manera que ja es va tancar una primera promoció d'alumnes que varen finalitzar la titulació oficial, i l'edició vigent és doncs la 2a. Aquest fet ens permet fer-ne una valoració i seguiment basant-nos en l'experiència prèvia de la primera promoció i per tant hem pogut anar corregint aquelles mancances funcionals que es varen detectar d'inici, sense que suposessin variacions o modificacions formals al títol, però sí que s'han traduït en accions de millora. Amb tot, encara hi ha aspectes que cal acabar de perfilar a fi d'assolir els objectius pretesos en el disseny original del títol. En aquest sentit, la Comissió Acadèmica, establerta com a mecanisme de SGIQ avalua i analitza aquestes millores.

1.- INFORMACIÓ PÚBLICA SOBRE EL DESENVOLUPAMENT OPERATIU DEL TÍTOL

1.1. Informació web Universitat Ramon Llull

L'Institut Borja de Bioètica ha complimentat tota la informació pública sobre la titulació del "Màster Universitari en Bioètica" a l'aplicatiu informàtic de la Universitat Ramon Llull. Anualment, els responsables de les titulacions emplenarem les dades a l'aplicatiu i, posteriorment, la informació serà verificada pel Rectorat de la Universitat per a la seva validació i publicació.

1.2. Informació web Institut Borja de Bioètica

L'Institut Borja de Bioètica disposa també de tota la informació referent al títol de MASTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA a la seva pròpia web institucional, accessible a tots els usuaris interessats. Aquesta informació està sotmesa a una actualització periòdica i s'ofereix en català i castellà.

La pàgina web institucional ha estat objecte d'actualitzacions de disseny i format i actualment es troba també en procés de millora. Amb tot, la informació pública del Màster en Bioètica continua sent present, actualitzada i accessible, revisada per la Comissió Acadèmica (òrgan establert com a SGIQ), amb el següent detall:

CONTINGUT I ENLLAÇOS

Informació general del centre <http://www.ibbioetica.org>

Accés als estudis <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Matrícula <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Pla d'Estudis. <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>
<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=16>

Planificació operativa del curs: (Calendari acadèmic, guies docents, recursos d'aprenentatge)

Calendari acadèmic:

<http://www.ibbioetica.org/es/contenidos/PDF/Calendari%20URL%20M9-1er%20Curs%20-CAT.pdf>

Recursos d'aprenentatge:

- Campus virtual dels cursos on es troba també el curs de demostració:
<http://campus.ibbioetica.org/>
- Biblioteca i centre de documentació:
<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=24>

Pla d'actuació tutorial:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Criteris d'avaluació:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Professorat: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=17>

Pràctiques externes:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Programes de mobilitat:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Treball final de Màster:

<http://www.ibbioetica.org/es/contenidos/PDF/Treball%20Final%20Master.pdf>

2.- INDICADORS

Els indicadors de seguiment es recullen en l'ANNEX I que acompanya el present informe i es troben també publicats a l'aplicatiu de la URL.

3.- ANÀLISI VALORATIVA DE L'ENSENYAMENT I ACCIONS DE MILLORA

L'anàlisi valorativa de la implementació i desenvolupament del MASTER EN BIOÈTICA, realitzada per la Comissió Acadèmica en tant que òrgan establert en el SGIQ, parteix dels resultats que ens donen els indicadors i les valoracions que en fan els mateixos responsables acadèmics, després que el curs 2009-10 ja suposa l'inici de la 2a. edició del Màster, com a títol oficial i per tant partim de l'experiència d'una edició anterior, ja tancada.

En aquest sentit, cal dir que els indicadors són clarament favorables en una línia de continuïtat del títol, tal com s'analitza tot seguit.

3.1. Objectius de la titulació

Cal dir que després del 1er. curs, tenint en compte que el Màster és biennal, no podem encara avaluar l'assoliment dels objectius finals de la titulació que es concreten en l'adquisició de competències transversals i específiques tals com: el coneixement de la dimensió ètica del propi àmbit de treball, competència per a implementar l'aprenentatge ètic adquirit, capacitat per a detectar conflictes ètics i abordar-ne el tractament i resolució, etc.

Per tant, després del 1er. curs, aquesta avaluació pot ser només parcial, i específica pel que fa a l'aprofitament de les bases de coneixement impartides durant el mateix. En aquest sentit, la valoració dels responsables acadèmics del Màster és que els objectius del primer curs han estat ben assolits en tant que han permès a l'alumne adquirir uns coneixements troncalment imprescindibles per a poder entrar en les matèries del 2on. curs amb garanties, doncs en els primers 30 crèdits fan referència a totes les matèries bàsiques de fonamentació de la bioètica (història de la bioètica, fonaments ètics i antropològics, fonaments jurídics, drets humans, comunicació, etc.).

Les expectatives de que amb el 2on. curs –ja en ple desenvolupament a la data del present informe- els alumnes assoleixen el 100% de les competències i aptituds esperades són molt altes, a jutjar pels indicadors de que disposem fins a dia d'avui, doncs gairebé el 100% dels alumnes han superat el 1er. curs amb qualificacions altes, amb una mitjana de NOTABLE (8) i la taxa d'abandonament és mínima (5,3%).

3.2. Captació d'estudiants, accés i matrícula 2009-10

En primer lloc, cal dir que si bé la configuració del Màster és de 60 crèdits a impartir en dos cursos, el format inicial es va preveure amb l'opció d'obrir matrícula cada curs. No obstant això, després de la primera edició del Màster, s'ha vist per part de la Comissió Acadèmica que no és recomanable mantenir oberta matrícula cada any sinó que és preferible ofertar places noves biennalment, de manera que en el 2on. curs no hi hagi matrícula de nou accés. Així s'ha implementat ja per la propera edició que iniciarà al curs 2011-12.

Pel que fa a la captació d'alumnes i matrícula del curs 2009-10, cal fer la distinció segons itinerari.

L'itinerari presencial ha comptat amb una matrícula acceptable, dins de la mitjana esperable i pròpia d'aquest tipus de Màsters, a l'anar adreçats a un públic professional molt específic, com són els professionals sanitaris i altres disciplines afins. Així, la matrícula del curs 2009-10 ha estat de 20 estudiants cobrint el 100% de la matrícula oferta.

En el seu conjunt, baixa lleugerament la matrícula de la 1a. promoció del Màster presencial, 2007-09, que va estar en 26 alumnes.

L'itinerari on-line, en canvi, ha tingut al curs 2009-10 una molt alta acollida, amb una matriculació que ha superat amb escreix l'estàndar de places ofertat. En part, la raó d'aquesta sobrematrícula es deu a que s'ha pogut fer captació d'un grup d'alumnes que havien fet un curs previ de postgrau, i que han tingut interès en aprofundir els seus estudis cursant el Màster. Així ha fet possible assolir el nombre de 36 matrícules, per sobre de l'oferta.

En el seu conjunt, en el format on-line es manté també la línia de la 1a. promoció del Màster 2007-09, que al ser la primera com a Màster oficial íntegrament virtual va tenir molt bona acollida. En el curs present s'ha pogut mantenir aquest èxit de matrícula, tot i que es preveu difícil sostenir-lo en edicions posteriors, més encara comptant amb l'actual conjuntura econòmica i de dificultats en el sector sanitari.

3.3. Indicadors de rendiment acadèmic

A jutjar pels indicadors de rendiment dels alumnes, cal dir que aquest es mou en la línia alta, de manera que són molt pocs els estudiants que per circumstàncies diverses, sovint vinculades al seu àmbit professional i de càrrega de treball, no assolixen la qualificació suficient per a superar el curs acadèmic. Així, en el curs 2009-10 el 92% dels alumnes han superat el 1er. curs i la mitjana de qualificacions és de NOTABLE (8)

Pel que fa a la valoració que en fa la Comissió Acadèmica, juntament amb els coordinadors de mòduls, dir que aquesta és molt bona i que, amb alguna excepció, majoritàriament els alumnes són persones molt implicades i amb un alt nivell de participació, comptant que tots ells són professionals en exercici. En aquest sentit, la Comissió destaca l'esforç especialment important que realitzen els alumnes virtuals, atès que la seva implicació requereix una voluntat més ferma de seguiment del ritme del Màster sense l'acompanyament dels docents presencials.

3.4. Resultats de satisfacció: avaluació de l'activitat docent per part dels alumnes

Els indicadors d'avaluació de l'activitat docent, que s'extreuen de l'opinió i parer dels alumnes a partir de les enquestes d'avaluació que realitzen al finalitzar cada mòdul o assignatura, denoten un alt grau de satisfacció de l'alumnat amb els continguts i coordinació del Màster, responnent plenament a les seves expectatives.

Així, la mitjana de respostes favorables que estan entre el 7 i el 10 de puntuació predominen en les valoracions (85%) així com també són en positiu la major part dels comentaris personals afegits.

Cal dir que en l'itinerari on-line les valoracions dels alumnes es recullen des de la mateixa plataforma virtual, formant part de les tasques de l'estudiant en cada mòdul havent de complimentar una enquesta tancada i alhora també una avaluació que permet a l'alumne la personalització i la inclusió de comentaris personals. En l'itinerari presencial aquestes avaluacions es passen individualment i es recullen pel personal administratiu un cop complimentades. A més de les valoracions dels alumnes, el coordinador de cada mòdul elabora una memòria-informe d'autoavaluació de l'assignatura, a fi de detectar aspectes de millora.

Pel que fa als suggeriments, queixes i reclamacions, cal dir que la Comissió Acadèmica, encarregada de rebre aquest tipus de demanda de l'estudiant i donar resposta, ha rebut molt poques queixes i reclamacions. En l'**itinerari virtual** en algun moment puntual s'ha donat algun problema tècnic d'accés al campus, que d'immediat ha estat resolt no deixant a l'alumne sense servei més enllà de 2 o 3 hores en algun moment puntual del curs i per causes alienes al nostre centre.

En l'**itinerari presencial** les queixes rebudes han estat en relació a la densitat del programa acadèmic i la càrrega de treball que comporta, tenint en compte que són estudiants que no poden donar al Màster una dedicació plena al ser tots ells professionals en actiu.

ACCIONS DE MILLORA

Càrrega de treball

Per tal d'atendre a la demanda dels alumnes i procurar alleugerir la densitat i càrrega de treball, la Comissió Acadèmica ha anat treballant amb els coordinadors dels mòduls al llarg del curs alguns canvis metodològics en les assignatures a fi de fer més dinàmica la sessió lectiva. Alhora, i pel que fa a la càrrega de treball, s'han espaiat més els terminis per a la presentació de les tasques que ha de realitzar l'alumne per a l'avaluació del mòdul corresponent, evitant la superposició de tasques.

Pràctiques externes

Pel que fa a les pràctiques externes, cal especificar que si bé la titulació havia projectat un "pràcticum" de l'alumne, en que una part d'aquesta activitat estava previst de realitzar-la oferint als alumnes la participació en sessions dels Comitès d'Ètica hospitalaris, el desenvolupament d'aquest curs 2009-10 ens ha demostrat l'enorme dificultat d'implementar aquestes pràctiques. Aquests dificultats es concreten pels següents elements. Els Comitès d'Ètica de centres sanitaris o de recerca treballen habitualment amb reunions programades o també sobrevingudes amb caràcter urgent, en les que si la temàtica a tractar es considera confidencial no es permet donar entrada a persones externes al Comitè. Aquest fet no és previsible a l'inici de curs, en el que si bé pot haver-hi un calendari de reunions establert, no estan programats els seus continguts, que s'arbitren en funció de la demanda que té el Comitè. Per aquest motiu, tot i que han estat programades aquestes pràctiques en algunes ocasions s'han hagut de suspendre per aquesta circumstància.

Ateses aquestes dificultats la Comissió Acadèmica es va replantejar la forma de realització d'aquestes pràctiques de manera que, mantenint oberta l'opció de fer-les en Comitès hospitalaris quan hi hagués oportunitat, alhora i de forma paral·lela i complementària es va establir la realització de sessions a les classes presencials, dedicant una part d'aquestes. En aquestes classes els mateixos coordinadors dels mòduls prepararien sessions de casos clínics, simulant la tasca que porten a terme els Comitès, amb participació de tots els alumnes en el debat i en l'anàlisi de casos, com si es tractés d'un comitè real.

Val a dir que aquestes pràctiques, un cop avaluat el seu resultat per la Comissió Acadèmica, han resultat fins i tot més profitoses que les mateixes sessions en centres sanitaris, pel fet que l'alumne s'ha sentit més implicat i no tant "espectador extern", alhora que ha comptat amb la dinamització dels coordinadors que han facilitat la participació de tots els alumnes en condicions d'igualtat, fomentant més i millor l'adquisició d'aptituds pel debat.

Si, en canvi, s'han pogut dur a terme les activitats pràctiques que consisteixen en la participació dels alumnes en seminaris, conferències o congressos sobre temàtiques relacionades amb el contingut del Màster, participant de les sessions de debat i en ocasions aportant també la presentació de comunicacions orals o pòsters.

4.- IDONEÏTAT DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE QUALITAT (SGIQ)

La Comissió Acadèmica –òrgan del nostre SGIQ i integrat per la Direcció, el Cap Acadèmic i Docent i els coordinadors dels diferents mòduls-, ha establert una dinàmica de seguiment que s’ha concretat de la següent manera: s’han dut a terme 3 reunions de tota la comissió, una a l’inici de curs per a una correcta posta en marxa, una a meitat (febrer 2010) i una darrera a la finalització del curs (juliol 2010), per a valoració final. Alhora, i de forma paral·lela, la Direcció i el Cap Acadèmic han realitzat reunions de treball amb cadascun dels coordinadors dels diferents mòduls, coincidint en el temps amb la programació de cada matèria. Aquesta fórmula de seguiment ha permès avaluar la bona marxa de cada mòdul i el seu aprofitament per part dels alumnes, així com les incidències que han anat sorgint.

Val a dir que es valora molt positivament l’agilitat d’aquest sistema, molt determinat també per la naturalesa del nostre centre, amb poca estructura docent i per tant màxima proximitat entre responsables acadèmics i els docents que permet una valoració continuada de la bona marxa de la titulació i permet alhora mantenir un alt nivell de qualitat. Igualment, el reduït nombre d’alumnes en el Màster i la interacció molt directa dels responsables acadèmics amb els mateixos alumnes permet un seguiment gairebé individualitzat de l’evolució de cadascun d’ells i també una visió de conjunt, podent contrastar directament amb ells aquells aspectes del desenvolupament de les matèries que requereixen millores o replantejaments (com exemples més clars referim les pràctiques externes o la càrrega de treball, que s’han esmentat a l’apartat d’“accions de millora”).

Barcelona, març de 2011

Núria Terribas i Sala
Directora Acadèmica del Màster
Responsable del SGIQ